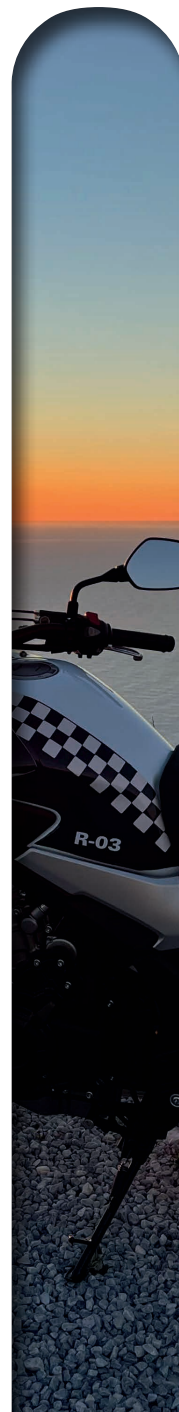

alcorrent

butlletí municipal d'actualitat i informació

2024

EL POBLE NOU DE **BENITATXELL**,

Un poble eternament agraït a
José Francisco Mayans

descarrega't
Alcorrent

TARDOR | 2024

VA | ES | EN | DE

Ajuntament del
Poble Nou de
Benitatxell

INDEX

1

ACTUALITAT

14

ENTREVISTA

22

DESCOBREIX

28

FOTONOTÍCIES

31

EL POBLE PARLA

ACTUALITAT

Benitatxell acomiada en un emotiu acte de jubilació al seu cap de Policia Local després de 34 anys

L'Ajuntament del Poble Nou de Benitatxell va brindar el mes d'agost passat un sentit homenatge al seu cap de Policia Local, José Francisco Mayans. Es va jubilar després de més de 34 anys de servei en el cos local, 21 d'ells com a cap.

Els seus companys, junt amb l'alcalde, Miguel Ángel García, i la regidora de Seguretat, María José Ivars, van preparar un emotiu "paseillo" en la reguarda de la policia. Després d'això, es van dirigir a l'Ajuntament, on la resta dels treballadors municipals i l'equip de govern l'esperaven per a celebrar un xicotet acte institucional.

Mayans va rebre una placa pel seu incansable servei i compromís amb la seguretat i el benestar dels poblers i pobleres en un acte que va reunir també a alguns dels seus familiars, amics i membres de Protecció Civil. A més, la seua germana Rosa li va fer entrega d'un mural elaborat per Jesús Català.

El protagonista va recordar la seua entrada a "aquella plantilla xicoteta de l'Ajuntament". Va entrar a servir al cos local junt amb altres dos nous agents en 1990, quan solament hi havia un auxiliar de policia per a tot el municipi.

En les seues paraules d'agraïment es va dirigir a l'equip de govern, especialment a l'alcalde i a la regidora de Seguretat, a tots els departaments de l'Ajuntament, destacant a Serveis Socials i a Protecció Civil; als companys i caps de Policia Local dels pobles veïns; als 37 homes i dones que han format part del cos de Policia Local i al "suport incondicional" de la seua família: "a Cati, als meus fills, Loreto i Joan, a la meua germana Rosa i als meus pares, especialment a ma mare María".

Benitatxell despide en un emotivo acto de jubilación a su jefe de Policia Local tras 34 años

El Ayuntamiento de El Poble Nou de Benitatxell brindó el pasado mes de agosto un sentido homenaje a su jefe de Policia Local, José Francisco Mayans. Se jubiló tras más de 34 años de servicio en el cuerpo local, 21 de ellos como jefe.

Sus compañeros, junto al alcalde, Miguel Ángel García, y la concejala de Seguridad, María José Ivars, prepararon un emotivo paseillo en el retén de policía. Tras ello, se dirigieron al Ayuntamiento, donde el resto de los trabajadores municipales y el equipo de gobierno le esperaban para celebrar un pequeño acto institucional.

Mayans recibió una placa por su incansable servicio y compromiso con la seguridad y el bienestar de los

> Mayans va rebre una placa pel seu incansable servei i compromís amb la seguretat i el benestar dels poblers i pobleres en un acte que va reunir també a alguns dels seus familiars, amics i membres de Protecció Civil.

> Mayans recibió una placa por su incansable servicio y compromiso con la seguridad y el bienestar de los poblers y pobleras en un acto que reunió también a algunos de sus familiares, amigos y miembros de Protección Civil.

pobleros y pobleras en un acto que reunió también a algunos de sus familiares, amigos y miembros de Protección Civil. Además, su hermana Rosa le hizo entrega de un mural elaborado por Jesús Català.

El protagonista recordó su entrada a "aquella plantilla pequeñita del Ayuntamiento". Entró a servir al cuerpo local junto a otros dos nuevos agentes en 1990, cuando solamente había un auxiliar de policía para todo el municipio.

En sus palabras de agradecimiento se dirigió al equipo de gobierno, especialmente al alcalde y a la concejala de Seguridad, a todos los departamentos del Ayuntamiento, destacando a Servicios Sociales y a Protección Civil; a los compañeros y jefes de Policía Local de los pueblos vecinos; a los 37 hombres y mujeres que han formado parte del cuerpo de Policía Local y al "apoyo incondicional" de su familia: "a Cati, a mis hijos, Loreto y Joan, a mi hermana Rosa y a mis padres, especialmente a mi madre María".

Benitatxell bids farewell to the head of the local police force after 34 years with an emotional retirement ceremony

Last August, the town council of El Poble Nou de Benitatxell honoured the head of the local police force, José Francisco Mayans, with an emotional ceremony. He retired after more than 34 years of service with the local police force, 21 of them as chief of police.

His colleagues from the local police prepared an emotional procession at the police station together with

> Mayans recibió una placa por su incansable servicio y compromiso con la seguridad y el bienestar de los pobleros y pobleras en un acto que reunió también a algunos de sus familiares, amigos y miembros de Protección Civil.

the mayor, Miguel Ángel García, and the councillor for safety, María José Ivars. They then made their way to the Town Hall, where the rest of the municipal staff and the government team were waiting for him to celebrate a small institutional act.

In a ceremony attended by some of his family, friends and members of the Civil Defence, Mayans was presented with a plaque for his tireless commitment to the safety and well-being of the citizens of El Poble. His sister Rosa also presented him with a mural created by Jesús Català.

Mayans recalled how he joined 'this small staff of the town hall.' He joined the local police force along with two other new officers in 1990, when there was only one auxiliary police officer for the entire municipality.

In his words of thanks, he addressed the government team, especially the mayor and the councillor for security, all the departments of the town hall, highlighting social services and civil defence, his colleagues and local police chiefs in neighbouring municipalities, the 37 men and women who belonged to the local police force and the 'unconditional support' of his family: 'Cati, my children, Loreto and Joan, my sister Rosa and my parents, especially my mother Maria'.

Benitatxell verabschiedet den Chef der örtlichen Polizei nach 34 Jahren mit einer emotionalen Feier in den Ruhestand

Im August letzten Jahres ehrte der Stadtrat von El Poble Nou de Benitatxell den Chef der örtlichen Polizei, José Francisco Mayans, mit einer emotionalen Feier. Er ging nach mehr als 34 Dienstjahren bei der örtlichen Polizei in den Ruhestand, davon 21 Jahre als Polizeichef.

Seine Kollegen von der örtlichen Polizei bereiteten zusammen mit dem Bürgermeister Miguel Ángel García und der Stadträtin für Sicherheit, María José Ivars, eine emotionale Prozession in der Polizeistation vor. Anschließend begaben sie sich zum Rathaus, wo der Rest der Gemeindebediensteten und das Regierungsteam auf ihn warteten, um einen kleinen institutionellen Akt zu feiern.

> In einer Zeremonie, an der auch einige seiner Familienangehörigen, Freunde und Mitglieder des Zivilschutzes teilnahmen, wurde Mayans eine Plakette für seinen unermüdlichen Einsatz für die Sicherheit und das Wohlergehen der Bürger von El Poble überreicht.

In einer Zeremonie, an der auch einige seiner Familienangehörigen, Freunde und Mitglieder des Zivilschutzes teilnahmen, wurde Mayans eine Plakette für seinen unermüdlichen Einsatz für die Sicherheit und das Wohlergehen der Bürger von El Poble überreicht. Außerdem überreichte ihm seine Schwester Rosa ein von Jesús Català geschaffenes Wandgemälde.

Mayans erinnerte sich an seinen Eintritt in "diesen kleinen Stab des Rathauses". Mayans trat 1990 zusammen mit zwei anderen neuen Beamten in die örtliche Polizei ein, als es nur einen Hilfspolizisten für die gesamte Gemeinde gab.

In seinen Dankesworten wandte er sich an das Regierungsteam, insbesondere an den Bürgermeister und die Stadträtin für Sicherheit, an alle Abteilungen des Rathauses, wobei er die sozialen Dienste und den Zivilschutz hervorhob, an die Kollegen und Leiter der

Ortspolizei in den Nachbargemeinden, an die 37 Männer und Frauen, die der Ortspolizei angehörten, und an die "bedingungslose Unterstützung" seiner Familie: "Cati, meine Kinder, Loreto und Joan, meine Schwester Rosa und meine Eltern, insbesondere meine Mutter Maria".

Benitatxell reparteix garrafes davant la no potabilitat de l'aigua de l'aixeta

Mesures dràstiques per a situacions d'emergència. El passat mes d'agost, després de declarar-se la no potabilitat de l'aigua de l'aixeta deguda a la salinització dels aqüífers per la sequera, l'Ajuntament va aprovar per plenari d'urgència la compra de garrafes d'aigua per a repartir a tota la població.

> En un mes es van repartir 14.600 garrafes d'aigua aproximadament, la qual cosa suma més de 95.000 litres .

El repartiment va començar el divendres 16 d'agost i es va estendre fins al 13 de setembre, dia en què Salut Pública va confirmar a l'Ajuntament que l'aigua de l'aixeta tornava a ser apta per a consum humà.

Fins llavors, durant un mes, tots els divendres (encara que la primera setmana va haver-hi també repartiment el dimarts), l'equip de govern va estar repartint dos garrafes de 6,5 litres per cada veí empadronat o abonat al servei d'aigua potable. Sempre, amb la gran ajuda de Protecció Civil i la brigada municipal. En un mes es van repartir 14.640 garrafes d'aigua aproximadament, la qual cosa suma més de 95.000 litres.

A més, es va habilitar un telèfon perquè Protecció Civil s'encarregara de portar les garrafes a aquelles persones majors o amb mobilitat reduïda que ho sol·licitaren. També es van instal·lar dipòsits d'aigua per a l'au-

toproveïment en diversos punts tancats, vigilats i amb ombra: en l'entrada del col·legi Santa Maria Magdalena per l'avinguda d'Alacant, el pàrquing interior de la zona esportiva i l'edifici El Puig (seu de Protecció Civil).

En el plenari es va elevar la sol·licitud urgent de la intervenció de la Generalitat Valenciana i de la Diputació d'Alacant per a l'execució de les actuacions necessàries per a la resolució del problema, concretament la posada en marxa immediata del projecte de la canonada de connexió entre Xàbia i el Consorci d'Aigües Teulada-El Poble Nou de Benitatxell a través del Camí Vell de Teulada. De fet, els tres municipis van mantindre una reunió amb el president de la Diputació a mitjan agost.

Este projecte, que és una reivindicació des de fa molts anys, va ser redactat per l'empresa pública Proaguas al juny de 2021 i aprovat pel Consorci d'Aigües de la Marina Alta el passat mes de març de 2024. No obstant això, manca del finançament necessari per a dur-lo a terme, per la qual cosa l'alcalde, Miguel Ángel García, va insistir en la importància de dotar el crèdit pressupostari necessari.

García també va destacar l'envergadura que pot tindre esta obra per a "fer comarca", ja que no sols connectaria Xàbia amb Benitatxell i Teulada, sinó que obriria les portes a connectar el subministrament amb altres poblacions de l'interior de la Marina Alta.

A més, paral·lelament, el Consorci d'Aigües Teulada – Benitatxell invertirà més de 4 milions d'euros en la millora dels recursos hídrics. D'especial importància serà la construcció de la nova dessaladora de Castellons i la posada en marxa del pou Canor Bessó i la seua conducció a esta nova dessaladora.

Benitatxell reparte garrafas ante la no potabilidad del agua del grifo

Medidas drásticas para situaciones de emergencia. El pasado mes de agosto, tras declararse la no potabilidad del agua del grifo debido a la salinización de los acuíferos por la sequía, el Ayuntamiento aprobó por pleno de urgencia la compra de garrafas de agua para repartir a toda la población.

El reparto comenzó el viernes 16 de agosto y se extendió hasta el 13 de septiembre, día en el que Salud Pública confirmó al Ayuntamiento que el agua del grifo volvía a ser apta para consumo humano.

Hasta entonces, durante un mes, todos los viernes (aunque la primera semana hubo también reparto el martes), el equipo de gobierno estuvo repartiendo dos garrafas de 6,5 litros por cada vecino empadronado o abonado al servicio de agua potable. Siempre, con la gran ayuda de Protección Civil y la brigada municipal. En un mes se repartieron 14.640 garrafas de agua aproximadamente, lo que suma más de 95.000 litros.

Además, se habilitó un teléfono para que Protección Civil se encargase de llevar las garrafas a aquellas personas mayores o con movilidad reducida que lo solicitaran. También se instalaron depósitos de agua para el autoabastecimiento en diversos puntos cerrados, vigilados y con sombra: en la entrada del colegio Santa María Magdalena por la avenida de Alicante, el parking interior de la zona deportiva y el edificio El Puig (sede de Protección Civil).

> En un mes se repartieron 14.640 garrafas de agua aproximadamente, lo que suma más de 95.000 litros.

En el pleno se elevó la solicitud urgente de la intervención de la Generalitat Valenciana y de la Diputación de Alicante para la ejecución de las actuaciones necesarias para la resolución del problema, concretamente la puesta en marcha inmediata del proyecto de la tubería de conexión entre Xàbia y el Consorcio de Aguas Teulada- El Poble Nou de Benitatxell a través del Camí Vell de Teu-

lada. De hecho, los tres municipios mantuvieron una reunión con el presidente de la Diputación a mediados de agosto.

Este proyecto, que es una reivindicación desde hace muchos años, fue redactado por la empresa pública Proaguas en junio de 2021 y aprobado por el Consorcio de Aguas de la Marina Alta el pasado mes de marzo de 2024. No obstante, carece de la financiación necesaria para llevarlo a cabo, por lo que el alcalde, Miguel Ángel García, insistió en la importancia de dotar el crédito presupuestario necesario.

García también destacó la envergadura que puede tener esta obra para "hacer comarca", ya que no solo conectaría Xàbia con Benitatxell y Teulada, sino que abriría las puertas a conectar el suministro con otras poblaciones del interior de la Marina Alta.

Además, paralelamente, el Consorcio de Aguas Teulada – Benitatxell va a invertir más de 4 millones de euros en la mejora de los recursos hídricos. De especial importancia será la construcción de la nueva desaladora de Castellons y la puesta en marcha del pozo Canor Bessó y su conducción a esta nueva desaladora.

Benitatxell distributes water jugs as the tap water is no longer drinkable

Drastic measures for emergency situations. After the tap water was declared undrinkable last August due to the salinisation of the groundwater because of the drought, the local council decided to buy water carafes to distribute to the entire town.

The water distribution began on Friday 16 August and lasted until 13 September, the day on which the city's health department confirmed that the tap water was once again safe for human consumption.

Until then, the city council distributed two 6.5-litre jugs for each registered resident or subscriber to the drinking water service every Friday for a month (including Tuesdays during the first week). This was always done with the great help of the Civil Defence and the municipal brigade. In one month, around 14,640 carafes were distributed, totalling more than 95.000 litres

> In one month, around 14,640 carafes were distributed, totalling more than 95,000 litres.

A telephone number was also set up so that the Civil Protection could bring the carafes to elderly people or people with reduced mobility on request. Water tanks for self-supply were also set up in various closed, guarded, and shaded areas: at the entrance to the Santa María Magdalena school in Avenida de Alicante, in the underground car park of the sports ground and in the El Puig building (headquarters of the Civil Protection).

At the plenary session, an urgent request was made for the intervention of the Generalitat Valenciana (Valencian Government) and the Diputació de Alicante (Alicante Provincial Council) to take the necessary measures to resolve the problem, in particular the immediate implementation of the pipeline project to connect Xàbia and the Teulada-El Poble Nou de Benitatxell water consortium via the Camí Vell de Teulada. The three municipalities met with the president of the provincial government in mid-August.

This project, which has been requested for many years, was designed by the public company Proaguas in June 2021, and approved by the Marina Alta water consortium in March 2024. However, the necessary funding is lacking, which is why Mayor Miguel Ángel García emphasised the importance of providing the necessary budgetary resources.

García also emphasised the importance of this project for the 'development of the region', as it would not only connect Xàbia with Benitatxell and Teulada but would also offer the possibility of connecting other towns in the interior of the Marina Alta to the supply.

In addition, the Teulada - Benitatxell water consortium will invest more than 4 million euros in the improvement of water resources at the same time. Of particular importance is the construction of the new desalination plant in Castellons and the commissioning of the Canor Bessó well and its pipework to this new desalination plant.

Benitatxell verteilt Wasserkaraffen, da das Leitungswasser nicht mehr trinkbar ist

Drastische Maßnahmen für Notsituationen. Nachdem im August letzten Jahres das Leitungswasser wegen der Versalzung des Grundwassers infolge der Dürre für ungenießbar erklärt worden war, beschloss der Gemeinderat den Kauf von Wasserkaraffen, um sie an die gesamte Stadt zu verteilen.

Die Verteilung der Wasserkaraffen begann am Freitag, dem 16. August, und dauerte bis zum 13. September, dem Tag, an dem die Gesundheitsbehörde der Stadtverwaltung bestätigte, dass das Leitungswasser wieder für den menschlichen Verzehr geeignet war.

Bis dahin verteilte die Stadtverwaltung einen Monat lang jeden Freitag (in der ersten Woche auch dienstags) zwei 6,5-Liter-Karaffen für jeden angemeldeten Einwohner oder Abonnenten des Trinkwasserdienstes. Dies geschah stets mit der großen Hilfe des Zivilschutzes und der städtischen Brigade. In einem Monat wurden etwa 14.640 Karaffen verteilt, insgesamt mehr als 95.000 Liter.

Außerdem wurde eine Telefonnummer eingerichtet, über die der Zivilschutz älteren Menschen oder Personen mit eingeschränkter Mobilität auf Anfrage die Karaffen bringen konnte. Außerdem wurden an verschiedenen geschlossenen, bewachten und schattigen Plätzen Wassertanks zur Selbstversorgung aufgestellt: am Eingang der Schule Santa María Magdalena in der Avenida de Alicante, in der Tiefgarage des Sportplatzes und im Gebäude El Puig (Sitz des Zivilschutzes).

Auf der Plenarsitzung wurde ein dringender Antrag auf Intervention der Generalitat Valenciana (Regierung von Valencia) und der Diputació de Alicante (Provinzialregierung von Alicante) gestellt, um die notwendigen Maßnahmen zur Lösung des Problems zu ergreifen, insbesondere die sofortige Umsetzung

des Leitungsprojekts zur Verbindung von Xàbia und dem Wasserkonsortium Teulada-El Poble Nou de Benitatxell über den Camí Vell de Teulada. Die drei Gemeinden haben sich Mitte August mit dem Vorsitzenden der Provinzregierung getroffen.

Dieses seit vielen Jahren geforderte Projekt wurde im Juni 2021 von der öffentlichen Gesellschaft Proaguas entworfen und im März 2024 vom Wasserkonsortium Marina Alta genehmigt. Es fehlt jedoch an der notwendigen Finanzierung, weshalb der Bürgermeister Miguel Ángel García darauf hinwies, wie wichtig es sei, die notwendigen Haushaltsmittel bereitzustellen.

García betonte auch, wie wichtig dieses Projekt für die "Entwicklung der Region" sei, da es nicht nur Xàbia mit Benitatxell und Teulada verbinden würde, sondern auch die Möglichkeit böte, andere Orte im Inneren der Marina Alta an die Versorgung anzuschließen.

Außerdem wird das Wasserkonsortium Teulada - Benitatxell zur gleichen Zeit mehr als 4 Millionen Euro in die Verbesserung der Wasserressourcen investieren. Von besonderer Bedeutung sind dabei der Bau der neuen Entsalzungsanlage in Castellons und die Inbetriebnahme des Brunnens Canor Bessó und seiner Verrohrung zu dieser neuen Entsalzungsanlage.

Fotografía: Jake Abbott.

Benitatxell baixarà el tipus impositiu de l'IBI per a equilibrar l'actualització de valors cadastrals

L'Ajuntament va aprovar en el plenari ordinari de juny la modificació de l'ordenança fiscal reguladora de l'Impost sobre Béns Immobles, que redueix el tipus impositiu de l'IBI del 0,83% al 0,82%. La baixada entrarà en vigor el pròxim any 2025. Ja en 2019 es va efectuar una rebaixa del 0,85% al 0,83%, per la qual cosa el municipi porta 3 punts de rebaixa acumulats en 5 anys.

Esta mesura s'ha pres davant l'actualització de la ponència general de valors cadastrals en la qual està treballant la Gerència Territorial del Cadastre d'Alacant. Atés que esta modificació de valors cadastrals (és la referència que utilitzen els ajuntaments per a calcular la base de l'IBI) preveu actualitzar els preus i, per tant, en alguns casos pujarà el valor de les vivendes, ade-

> L'Ajuntament va detectar fa un temps grans desequilibris impositius entre les diferents zones del municipi. Després d'unes comprovacions, la Gerència Territorial del Cadastre va corroborar que són nombroses les zones que estan pagant impostos molt per davall d'unes altres.

quant-les al preu actual de mercat, l'equip de govern (Més Benitatxell) ha decidit compensar-ho amb una baixada del tipus impositiu de l'IBI. Este ajust s'efectuarà de manera progressiva en 10 anys.

Segons la legislació, les ponències de valors s'han d'actualitzar cada 10 anys o quan existeixen diferències substancials entre els valors de mercat i els valors cadastrals vigents. I al Poble Nou de Benitatxell este barem no s'actualitza des de l'any 1994, fa 30 anys.

L'Ajuntament va detectar fa un temps grans desequilibris impositius entre les diferents zones del municipi. Després d'unes comprovacions, la Gerència Territorial del Cadastre va corroborar que són nombroses les zones que estan pagant impostos molt per davall d'unes altres. I és que són moltes les vivendes el valor cadastral de les quals no arriba ni al 20% del seu preu de mercat, quan, segons la legislació, esta xifra hauria de ser, almenys, del 50%.

El fet que certes vivendes tinguen un valor cadastral del 15% o el 20% del valor de mercat està suposant un greuge comparatiu entre zones i un minvament important en la recaptació en concepte d'IBI, la qual cosa deriva, segons ha explicat l'alcalde, Miguel Ángel García, en "una impossibilitat d'atendre les demandes de manteniment i conservació".

A més, ha recalcat, "la realitat actual no és la de fa 30 anys. La demanda de serveis és molt major i els costos han pujat substancialment, per la qual cosa el més responsable és actualitzar-nos per a aconseguir una justícia tributària que ens permeta prestar els serveis de qualitat que el poble es mereix".

Benitatxell bajará el tipo impositivo del IBI para equilibrar la actualización de valores catastrales

El Ayuntamiento aprobó en el pleno ordinario de junio la modificación de la ordenanza fiscal reguladora del Impuesto sobre Bienes Inmuebles, que reduce el tipo impositivo del IBI del 0,83% al 0,82%. La bajada entrará en vigor el próximo año 2025. Ya en 2019 se efectuó una rebaja del 0,85% al 0,83%, por lo que el municipio lleva 3 puntos de rebaja acumulados en 5 años.

Esta medida se ha tomado ante la actualización de la ponencia general de valores catastrales en la que está trabajando la Gerencia Territorial del Catastro de Alicante. Dado que esta modificación de valores catastrales (es la referencia que utilizan los ayuntamientos para calcular la base del IBI) prevé actualizar los precios y, por tanto, en algunos casos subirá el valor de las viviendas, adecuándolas al precio actual de mercado, el equipo de gobierno (Més Benitatxell) ha decidido compensarlo con una bajada del tipo impositivo del IBI. Este ajuste se efectuará de manera progresiva en 10 años.

Según la legislación, las ponencias de valores se deben actualizar cada 10 años o cuando existen diferencias sustanciales entre los valores de mercado y los valores catastrales vigentes. Y en el Poble Nou de Benitatxell este baremo no se actualiza desde el año 1994, hace 30 años.

El Ayuntamiento detectó hace un tiempo grandes desequilibrios impositivos entre las diferentes zonas del municipio. Tras unas comprobaciones, la Gerencia Territorial del Catastro corroboró que son numerosas las zonas que están pagando impuestos muy por debajo de otras. Y es que son muchas las viviendas cuyo valor catastral no llega ni al 20% de su precio de mercado, cuando, según la legislación, esta cifra debería ser, al menos, del 50%.

El hecho de que ciertas viviendas tengan un valor catastral del 15% o el 20% del valor de mercado está suponiendo un agravio comparativo entre zonas y una merma importante en la recaudación en concepto de

IBI, lo que deriva, según ha explicado el alcalde, Miguel Ángel García, en "una imposibilidad de dar abasto con las demandas de mantenimiento y conservación".

Además, ha recalado, "la realidad actual no es la de hace 30 años. La demanda de servicios es mucho mayor y los costes han subido sustancialmente, por lo que lo más responsable es actualizarnos para conseguir una justicia tributaria que nos permita prestar los servicios de calidad que el pueblo se merece".

> El Ayuntamiento detectó hace un tiempo grandes desequilibrios impositivos entre las diferentes zonas del municipio. Tras unas comprobaciones, la Gerencia Territorial del Catastro corroboró que son numerosas las zonas que están pagando impuestos muy por debajo de otras.

Benitatxell will reduce the basic tax rate (IBI) to compensate for the updating of the cadastral values.

At its ordinary plenary session in June, the City Council approved the amendment to the tax ordinance regulating property tax, which will reduce the IBI tax rate from 0.83% to 0.82%. The reduction will come into force in 2025. A reduction from 0.85% to 0.83% was already made in 2019, meaning that the municipality has accumulated 3 reduction points in 5 years.

This measure was taken in view of the update of the general cadastral values that the Territorial Administration of the Cadastre of Alicante is working on. As this change in cadastral values (which are used by the municipalities to calculate the IBI tax base) provides for an update of prices and will therefore, in some cases, increase the value of houses to bring them into line with the current market price, the government team (Més Benitatxell) has decided to compensate for this by reducing the IBI tax rate. This adjustment will be made gradually over 10 years.

According to the law, appraisals must be updated every 10 years or when there are significant differences between market values and current cadastral values. And in Poble Nou de Benitatxell, this benchmark has not been updated since 1994, i.e. for 30 years.

Time ago, the town council identified major fiscal imbalances between the different areas of the municipality. After some checks, the Territorial Administration of the Cadastre confirmed that there are many

> Time ago, the town council identified major fiscal imbalances between the different areas of the municipality. After some checks, the Territorial Administration of the Cadastre confirmed that there are many areas that pay much less tax than others.

areas that pay much less tax than others. There are many houses whose cadastral value does not even reach 20% of their market price, although by law this value should be at least 50%.

The fact that certain homes have a cadastral value of 15% or 20% of the market value leads to a disadvantage between areas and a significant reduction in the collection of IBI, which, as the mayor Miguel Angel Garcia explained, means that 'the requirements for maintenance and conservation cannot be met'.

Furthermore, he emphasised, 'today's reality is different from how it was 30 years ago. The demand for services is much greater and costs have risen considerably. The most responsible thing we can do is to bring ourselves up to date to achieve fiscal equity that allows us to provide the quality services the city deserves.'

Benitatxell wird den Grund-Steuersatz (IBI) senken, um die Aktualisierung der Katasterwerte auszugleichen.

Der Stadtrat genehmigte in der ordentlichen Plenarsitzung im Juni die Änderung der Steuerverordnung zur Regelung der Grundsteuer,

wodurch der IBI-Steuersatz von 0,83 % auf 0,82 % gesenkt wird. Die Senkung wird 2025 in Kraft treten. Bereits im Jahr 2019 wurde eine Senkung von 0,85 % auf 0,83 % vorgenommen, so dass die Gemeinde in 5 Jahren 3 Senkungspunkte angesammelt hat.

> Vor einiger Zeit stellte der Stadtrat große steuerliche Ungleichgewichte zwischen den verschiedenen Gebieten der Gemeinde fest. Nach einigen Überprüfungen bestätigte die territoriale Verwaltung des Katasters, dass es viele Gebiete gibt, die viel weniger Steuern zahlen als andere.

Diese Maßnahme wurde angesichts der Aktualisierung der allgemeinen Katasterwerte ergriffen, an der die territoriale Verwaltung des Katasteramtes von Alicante arbeitet. Da diese Änderung der Katasterwerte (die von den Gemeinden zur Berechnung der Bemessungsgrundlage für den IBI herangezogen werden) eine Aktualisierung der Preise vorsieht und somit in einigen Fällen den Wert der Häuser erhöhen wird, um sie an den aktuellen Marktpreis anzupassen, hat das Regierungsteam (Més Benitatxell) beschlossen, dies durch eine Senkung des IBI-Steuersatzes auszugleichen. Diese Anpassung wird schrittweise über 10 Jahre erfolgen.

Nach dem Gesetz müssen die Wertgutachten alle 10 Jahre oder bei erheblichen Unterschieden zwischen den Marktwerten und den aktuellen Katasterwerten aktualisiert werden. Und in Poble Nou de Benitatxell wurde dieser Maßstab seit 1994, also seit 30 Jahren, nicht mehr aktualisiert.

Vor einiger Zeit stellte der Stadtrat große steuerliche Ungleichgewichte zwischen den verschiedenen Gebieten der Gemeinde fest. Nach einigen Überprüfungen bestätigte die territoriale Verwaltung des Katasters, dass es viele Gebiete gibt, die viel weniger Steuern zahlen als andere. Es gibt viele Häuser, deren Katasterwert nicht einmal 20 % ihres Marktpreises erreicht, obwohl dieser Wert laut Gesetz mindestens 50 % betragen sollte.

Die Tatsache, dass bestimmte Wohnungen einen Katasterwert von 15 % oder 20 % des Marktwerts haben, führt zu einer Benachteiligung zwischen den Gebieten und zu einer erheblichen Verringerung der Erhebung von IBI, was, wie der Bürgermeister Miguel Angel Garcia erklärte, dazu führt, dass "die Anforderungen an die Instandhaltung und Erhaltung nicht erfüllt werden können".

Außerdem, so betonte er, "ist die heutige Realität nicht mehr dieselbe wie vor 30 Jahren. Die Nachfrage nach Dienstleistungen ist viel größer und die Kosten sind erheblich gestiegen. Das Verantwortungsvollste, was wir tun können, ist, uns auf den neuesten Stand zu bringen, um eine Steuergerechtigkeit zu erreichen, die es uns ermöglicht, die Qualitätsdienstleistungen zu erbringen, die die Stadt verdient".

Escolars i obres conviuen en el col·legi Santa Maria Magdalena

Al setembre va donar inici el curs escolar 2024-2025 en el CEIP Santa Maria Magdalena amb alguns canvis en els accessos a causa de les obres de reforma del col·legi. Malgrat això, l'entrada dels més menuts i menudes va transcórrer amb total normalitat, sense aglomeracions i de forma ordenada.

La reforma i ampliació del col·legi, que es va iniciar el mes de juliol passat, avança a bon ritme. Els treballs s'han coordinat amb l'Ajuntament, l'equip directiu i el Consell Escolar perquè interferisquen el menys possible, evitant l'accés de vehicles pesants en les hores d'entrada i eixida de l'alumnat.

> La reforma de l'únic col·legi del municipi és una actuació tremendament esperada per tota la comunitat educativa.

L'obra va ser adjudicada a la companyia BECSA S.A. per 2.277.578,78 euros (IVA inclòs). Inclou l'ampliació de l'edifici principal, que albergarà el nou aulari d'Infantil, quatre aules més de Primària, una aula polivalent, i aules de suport, música i informàtica. També la reforma d'un aulari d'Infantil per a convertir-lo en Biblioteca, l'ampliació de la parcel·la escolar existent, la reubicació de la pista esportiva i l'execució d'una sèrie d'actuacions d'urbanització.

La reforma de l'únic col·legi del municipi és una actuació tremendament esperada per tota la comunitat educativa. Les obres permetran suprimir les aules prefabricades i modernitzar una escola construïda en 1932 que, encara que amb reformes i ampliacions, s'ha quedat xicoteta i necessita de noves aules adaptades als actuals mètodes d'ensenyament.

Escolares y obras conviven en el colegio Santa María Magdalena

En septiembre dio inicio el curso escolar 2024-2025 en el CEIP Santa María Magdalena con algunos cambios en los accesos debido a las obras de reforma del colegio. Pese a ello, la entrada de los más pequeños y pequeñas transcurrió con total normalidad, sin aglomeraciones y de forma ordenada.

La reforma y ampliación del colegio, que se inició el pasado mes de julio, avanza a buen ritmo. Los trabajos se han coordinado con el Ayuntamiento, el equipo directivo y el Consejo Escolar para que interfieran lo menos posible, evitando el acceso de vehículos pesados en las horas de entrada y salida del alumnado.

> La reforma del único colegio del municipio es una actuación tremendamente esperada por toda la comunidad educativa.

La obra fue adjudicada a la compañía BECSA S.A. por 2.277.578,78 euros (IVA incluido). Incluye la ampliación del edificio principal, que albergará el nuevo aulario de Infantil, cuatro aulas más de Primaria, un aula polivalente, y aulas de apoyo, música e informática. También la reforma de un aulario de Infantil para convertirlo en Biblioteca, la ampliación de la parcela escolar existente, la reubicación de la pista deportiva y la ejecución de una serie de actuaciones de urbanización.

La reforma del único colegio del municipio es una actuación tremendamente esperada por toda la comunidad educativa. Las obras permitirán suprimir las aulas prefabricadas y modernizar una escuela construida en 1932 que, aunque con reformas y ampliaciones, se ha quedado pequeña y necesita de nuevas aulas adaptadas a los actuales métodos de enseñanza.

Pupils and construction work side by side at Santa Maria Magdalena school

In September, the 2024-2025 school year began at CEIP Santa María Magdalena with some changes to the entrances due to the renovation work at the school. Nevertheless, the admission of the children went smoothly, without crowds and in an orderly manner.

The renovation and extension of the school, which began last July, is progressing rapidly. The work has been coordinated with the city council, the school management, and the school board to minimise disruption and avoid heavy goods vehicles accessing the school at start and finish times.

> The renovation of the only school in the municipality is a long-awaited project by the entire school community.

The work was awarded to the company BECSA S.A. at a price of 2,277,578.78 euros (including VAT). They include the extension of the main building, which will house the new infant classroom, four additional primary classrooms, a multi-purpose room, as well as support, music, and computer rooms. In addition, a kindergarten classroom will be renovated and converted into a library, the existing school grounds will be enlarged, the sports field will be relocated, and a range of building work will be carried out.

The renovation of the only school in the municipality is a long-awaited project by the entire school community. The work will make it possible to remove the prefabricated classrooms and modernise a school built in 1932 which, despite reforms and extensions, has become too small and needs new classrooms adapted to today's teaching methods.

Schüler und Bauarbeiten nebeneinander in der Schule Santa Maria Magdalena

Im September begann das Schuljahr 2024-2025 an der CEIP Santa María Magdalena mit einigen Änderungen an den Zugängen aufgrund der Renovierungsarbeiten an der Schule. Trotzdem verlief der Einlass der Kinder reibungslos, ohne Gedränge und in geordneter Weise.

Die Renovierung und Erweiterung der Schule, die im vergangenen Juli begonnen wurde, schreitet zügig voran. Die Arbeiten wurden mit der Stadtverwaltung, der Schulleitung und dem Schulrat so koordiniert, dass sie so wenig wie möglich stören und die Zufahrt von Schwerlastfahrzeugen zu den Schulanfangs- und -endzeiten vermieden wird.

> Die Renovierung der einzigen Schule der Gemeinde ist ein von der gesamten Schulgemeinschaft lang erwartetes Projekt.

Die Arbeiten wurden an die Firma BECSA S.A. zum Preis von 2.277.578,78 Euro (einschließlich Mehrwertsteuer) vergeben. Sie umfassen die Erweiterung des Hauptgebäudes, in dem das neue Klassenzimmer für die Kleinkinder, vier weitere Klassenzimmer für die Primarstufe, ein Mehrzweckraum sowie Förder-, Musik- und Computerräume untergebracht werden sollen. Außerdem wird ein Klassenzimmer des Kindergartens renoviert und in eine Bibliothek umgewandelt, das bestehende Schulgelände wird vergrößert, der Sportplatz wird verlegt und eine Reihe von Bauarbeiten werden durchgeführt.

Die Renovierung der einzigen Schule der Gemeinde ist ein von der gesamten Schulgemeinschaft lang erwartetes Projekt. Die Arbeiten werden es ermöglichen, die vorgefertigten Klassenräume zu entfernen und eine 1932 erbaute Schule zu modernisieren, die trotz Reformen und Erweiterungen zu klein geworden ist und neue, an die heutigen Unterrichtsmethoden angepasste Klassenräume benötigt.

"Sempre he sigut una dona molt decidida. El dia que em vaig plantejar obrir el forn, a l'endemà ja ho tenia tot preparat"

Mónica García és una d'eixes dones cèlebres al Poble Nou de Benitatxell. És el que té haver regentat el forn del poble durant més de 30 anys. Ella i el seu home Juan van ser un matrimoni amb vena emprenedora. Van provar diversos projectes fins que van donar amb la clau. Pensant en el futur dels seus fills, van obrir el Forn Mónica l'any 1986, i no va ser fins el 2020, ja amb 80 anys, quan el va traspasar. Ara, als 83, segueix sense detenir-se i és la presidenta de l'Associació de Jubilats i Pensionistes.

Conta'ns un poc la teua trajectòria professional i vital.

El meu home treballava al camp, però quan el camp va deixar de ser rendible, va intentar emprendre una cantera. Més tard, quan els meus fills eren xicotets, jo tenia una tenda de roba, sabateria i premsa al carrer Major. Com teníem el local, que abans era una antiga almàssera, vaig muntar la tenda a la part de baix, i va estar oberta tres o quatre anys, però als meus fills no els agradava estar a la tenda.

Després, quan els meus majors ja eren més fadrins, el "tio Moreno", que es jubilava, ens va dir que volia traspasar el forn del poble.

Has sigut sempre una dona emprenedora. Primer tenies la tenda i, després, el forn. D'on et ve eixa faceta?

D'on em ve no ho sé, però el que puc dir és que sempre he sigut una dona molt decidida. El dia que em vaig plantejar obrir el forn, a l'endemà ja ho tenia tot preparat. Vaig demanar ajuda a les meues cosines per a netejar i en un dia vaig tindre el forn muntat. Els meus fills bromegen i em diuen que ja no soc capitana, que ara soc tinent coronel. No m'he parat mai, on m'han proposat he anat, i no m'ha fet mai por la feina.

No era massa habitual en els anys 70 que una dona regentara un negoci.

No ho era, però així em van educar. Quan era menuda, mon pare era un home avançat als temps, mai em va tallar les ales. No era un home masclista. Al contrari, m'animava sempre a fer coses, com ara estudiar piano, cosa que abans era poc habitual per a una dona.

Al fet de que jo fora decidida i independent també va influir un poc l'estat delicat de salut de ma

> **Nosaltres hem treballat quasi sempre de forma artesanal. Encara hui fan el pa totes les nits i les empanadilles són casolanes.**

mare després d'un tràgic accident. Els meus pares eren majors. Em van tindre amb 46 o 47 anys. Abans, tenien un xiquet i a la Guerra Civil el va matar una bomba. Ho van passar molt malament i eixe fet ens va condicionar a tota la família.

El meu germanet tenia 9 anys. Un dia, estaven a la caseta de Lluca i el meu germà es va trobar un ferro. Se'l va guardar, i jugant amb el seu cosinet va explotar. Van morir els dos. Jo vaig nàixer quatre o cinc anys després.

Com et llances a muntar el Forn Mónica?

Quan els meus fills majors ja eren més fadrins, el "tio Vicent el Moreno", que es jubilava, ens va dir que volia traspasar el forn del poble. Aleshores, el meu home i jo els vam preguntar si els interessava i vam decidir apostar per eixe negoci. Primer vam gastar el seu local, que el vam alquilar amb opció a compra. I com ja tenia la seua clientela, vam agafar el seu cotxe i anàvem repartint pa pel poble. El "tio Moreno" es va quedar el primer any a ensenyar-nos. Ens va ensenyar a fer les mones de Pasqua, que les feia molt molt bones, i els pans beneïts també. Al vore que la cosa anava bé, al cap de tres anys vam decidir invertir en el local que teníem i vam començar a obrir l'almàssera, que és on està situat hui el forn. Aleshores, jo encara tenia la tenda i compaginava les dos coses.

Després vam llogar a un forner de Teulada que era molt bo i va vindre a ensenyar als meus fills. Ells feien el

pa, mones, coques, etc. I jo m'encarregava d'estar darrere del mostrador i de dirigir un poc el negoci. També va vindre una dona que li deien Anitín a fer pastissos. El primer any, allà pel mes de març, em van encomanar quatre pastissos de comunió per a fer i jo li vaig demanar ajuda. Ella s'ho va deixar i després ja es va incorporar Maite.

Com va anar canviant eixe ofici tradicional amb el pas del temps i la modernització?

Nosaltres hem treballat quasi sempre de forma artesanal. Encara hui fan el pa totes les nits i les empanadilles són casolanes. Jo tota la vida les he fet igual: amb pèsols, "espinaguets"... pegues una bollideta, poses un "allet", ho arregles un poc i li dones el toc de sabor.

Hui en dia, amb la competència que hi ha, on quasi tot és artificial i ultraprocesat, has de diferenciar-te oferint qualitat. Si no elabores un producte bo, no hi ha res a fer.

El forn és un ofici molt sacrificat.

Molt sacrificat. A la Setmana Santa els meus fills l'anomenaven la Santa Setmana. De mones, com més en feies més en venies. I quan no era la mona era el pa beneït, les coques o els pastissos de Nadal.

Hem tingut sempre moltíssima feina. No només proveïem al Poble Nou, sinó que també fèiem productes per a Dénia, Xàbia, Gata, etc. De fet, a Dénia teníem un segon forn.

El Forn Mónica ha sigut i és tota una icona per al Poble Nou.

Sí. Abans moltes dones pastaven a casa i venien a coure-ho al forn. Forns elèctrics no n'hi havia i encendre el forn de llenya era molt costós. D'això no es treia diners, era un servei que fèiem per al poble.

Per què deixeu el forn?

Ha sigut un negoci rendible, però els meus fills estaven ja cansats. Com més festa, més faena. El meu net va ser fester i el meu fill no va poder ni anar a la Presentació. Sembla una tonteria, però no hi ha descans. Es sacrifica molt la vida familiar.

Vas ser l'ànima del forn durant vora 40 anys. Va ser complicat acomiadar-te quan et vas jubilar?

Uf... bastant. Jo em vaig jubilar amb 80 anys. Amb això t'ho dic tot. Però notava que el cos ja no m'acompanyava, que no podia. Tornava a casa després de 12 hores i estava que no era persona.

Quin sentiment vas tindre el primer dia que el forn ja no era teu?

M'ho vaig prendre prou bé. A l'agafar Xaro el negoci, una persona coneguda i de confiança, les primeres setmanes baixava (jo visc dalt del forn) i tenia la sensació de que encara era meu. La continuació del nom pense que també va ajudar a que fora un trànsit menys traumàtic.

Et vas jubilar però no has parat. Des d'aleshores eres presidenta de l'Associació de Pensionistes i Jubilats. Com és exercir este càrrec?

Abans de jubilar-me jo ja estava a la Junta Directiva de l'associació quan estava Pepe de president. Ja tenia certa familiaritat amb el seu funcionament. Quan Pepe s'ho va deixar em van oferir presentar-me de presidenta i jo vaig dir que acceptava si Teresita i Olímpia es

quedaven amb mi. I ara Pepe i Trini em fan molt de paper, m'ajuden moltíssim. El mateix que tota la junta. Anem tots a una i ens ajudem els uns als altres.

Com tots els anys, el mes d'octubre l'associació organitza la Setmana del Major. Què heu preparat per a este any?

Del 14 al 20 d'octubre hem organitzat moltes activitats per a la Setmana del Major. Berenars, actuacions, un viatge, teatre, picaeta i ball, un col·loqui i, com no, el dinar de germanor. Més avant, al mes de febrer tenim el dinar de San Valentín, i tots els diumenges si podem fem ball i música en viu al Centre Social.

L'Associació de Pensionistes i Jubilats és una agrupació oberta i acollidora. Com es pot ser membre?

Intentem sempre integrar a gent nova. Recentment s'ha unit el grup de ball de Pam's Dance Fitness Ladies, qui ofereix classes de ball a través de l'associació. Qui vulga unir-se a l'Associació de Pensionistes i Jubilats pot posar-se en contacte amb mi, amb qualsevol membre o amb l'Ajuntament.

"Siempre he sido una mujer muy decidida. El día que me planteé abrir el horno, al día siguiente ya lo tenía todo preparado"

Mónica Garcia es una de esas mujeres célebres en El Poble Nou de Benitatxell. Es lo que tiene haber regentado el horno del pueblo durante más de 30 años. Ella y su marido Juan fueron un matrimonio con vena emprendedora. Probaron varios proyectos hasta que dieron con la clave. Pensando en el futuro de sus hijos, abrieron el Forn Mónica en 1986, y no fue hasta el 2020, ya con 80 años, cuando lo traspasó. Ahora, a los 83, sigue sin detenerse y es la presidenta de la Asociación de Jubilados y Pensionistas.

Cuéntanos un poco tu trayectoria profesional y vital.

Mi marido trabajaba en el campo, pero cuando el campo dejó de ser rentable, intentó emprender una cantera. Más tarde, cuando mis hijos eran pequeños, yo tenía una tienda de ropa, zapatería y prensa en la calle Mayor. Como teníamos el local, que antes era una antigua almazara, monté la tienda en la parte de abajo, y estuvo abierta tres o cuatro años, pero a mis hijos no les gustaba estar en la tienda.

Después, cuando mis hijos ya eran más mayores, el "tío Moreno", que se jubilaba, nos dijo que quería traspasar el horno del pueblo.

Has sido siempre una mujer emprendedora. Primero tenías la tienda y, después, el horno. ¿De dónde te viene esa faceta?

De dónde me viene no lo sé, pero lo que puedo decir es que siempre he sido una mujer muy decidida. El día que me planteé abrir el horno, al día siguiente ya lo tenía todo preparado. Pedí ayuda a mis primas para limpiar y en un día tuve el horno montado. Mis hijos bromean y me dicen que ya no soy capitana, que ahora soy teniente coronel. No he parado nunca, donde me han propuesto he ido, y no me ha dado nunca miedo el trabajo.

No era demasiado habitual en los años 70 que una mujer regentara un negocio.

No lo era, pero así me educaron. Cuando era pequeña, mi padre era un hombre avanzado a los tiempos, nunca me cortó las alas. No era un hombre machista. Al contrario, me animaba siempre a hacer cosas, como por ejemplo estudiar piano,

cosa que antes era poco habitual para una mujer.

Al hecho de que yo fuera decidida e independiente también influyó un poco el estado delicado de salud de mi madre después de un trágico accidente. Mis padres eran mayores. Me tuvieron con 46 o 47 años. Antes, tenían un niño y en la Guerra Civil lo mató una bomba. Lo pasaron muy mal y ese hecho nos condicionó a toda la familia.

Mi hermanito tenía 9 años. Un día, estaban en la casita de Lluca y mi hermano se encontró un hierro. Se lo guardó, y jugando con su primito explotó. Murieron los dos. Yo nací cuatro o cinco años después.

¿Cómo te lanzas a montar el Forn Mónica?

Cuando mis hijos ya eran más mayores, el "tío Vicent el Moreno", que se jubilaba,

> Nosotros hemos trabajado casi siempre de forma artesanal. Todavía hoy hacen el pan todas las noches y las empanadillas son caseras.

Te jubilaste, pero no has parado. Desde entonces eres presidenta de la Asociación de Pensionistas y Jubilados. ¿Cómo es ejercer este cargo?

Antes de jubilarme yo ya estaba en la Junta Directiva de la asociación cuando estaba Pepe de presidente. Ya tenía cierta familiaridad con su funcionamiento. Cuando Pepe se lo dejó me ofrecieron presentarme de presidenta y yo dije que aceptaba si Teresita y Olimpia se quedaban conmigo. Y ahora Pepe y Trini juegan un papel importante, me ayudan muchísimo. Lo mismo que toda la junta. Vamos todos a una y nos ayudamos los unos a los otros.

Como todos los años, el mes de octubre la asociación organiza la Semana del Mayor. ¿Qué habéis preparado para este año?

Del 14 al 20 de octubre hemos organizado muchas actividades para la Semana del Mayor. Meriendas, actuaciones, un viaje, teatro, aperitivo y baile, un coloquio y, como no, la comida de hermandad. Más adelante, el mes de febrero tenemos la comida de San Valentín, y todos los domingos si podemos hacemos baile y música en vivo en el Centro Social.

La Asociación de Pensionistas y Jubilados es una agrupación abierta y acogedora. ¿Cómo se puede ser miembro?

Intentamos siempre integrar a gente nueva. Recientemente se ha unido el grupo de baile de Pam's Dance Fitness Ladies, quien ofrece clases de baile a través de la asociación. Quien quiera unirse a la Asociación de Pensionistas y Jubilados puede ponerse en contacto conmigo, con cualquier miembro o con el Ayuntamiento.

nos dijo que quería traspasar el horno del pueblo. Entonces, mi marido y yo les preguntamos si les interesaba y decidimos apostar por ese negocio. Primero usamos su local, que lo alquilamos con opción a compra. Y como ya tenía su clientela, cogimos su coche e íbamos repartiendo pan por el pueblo. El "tío Moreno" se quedó el primer año a enseñarnos. Nos enseñó a hacer las monas de Pascua, que las hacía muy muy buenas, y los "pans beneïts" también.

Al ver que la cosa iba bien, al cabo de tres años decidimos invertir en el local que teníamos y empezamos a reformar la almazara, que es donde está situado hoy el horno. Entonces, yo todavía tenía la tienda y compaginaba las dos cosas.

Después contratamos a un panadero de Teulada que era muy bueno y vino a enseñar a mis hijos. Ellos hacían el pan, monas, cocas, etc. Y yo me encargaba de estar detrás del mostrador y de dirigir un poco el negocio. También vino una mujer llamada Anitín a hacer pasteles. El primer año, allá por el mes de marzo, me encargaron cuatro pasteles de comunión y yo le pedí ayuda. Ella se lo dejó y después yo se incorporó Maite.

¿Cómo fue cambiando ese oficio tradicional con el paso del tiempo y la modernización?

Nosotros hemos trabajado casi siempre de forma artesanal. Todavía hoy hacen el pan todas las noches y las empanadillas son caseras. Yo toda la vida las he hecho igual: con guisantes, espinacas... les das un hervor, pones un ajito, lo arreglas un poco y le das el toque de sabor.

Hoy en día, con la competencia que hay, donde casi todo es artificial y ultraprocesado, tienes que diferenciarte ofreciendo calidad. Si no elaboras un buen producto, no hay nada que hacer.

El horno es un oficio muy sacrificado.

Muy sacrificado. A la Semana Santa mis hijos la llamaban la Santa Semana. Monas, cuantas más hacías, más vendías. Y cuando no era la mona era el "pa beneït", las cocas o los "patissets" de Navidad.

Hemos tenido siempre muchísimo trabajo. No solo abastecíamos a El Poble Nou de Benitatxell, sino que también

hacíamos productos para Dénia, Xàbia, Gata, etc. De hecho, en Dénia teníamos una segunda panadería.

El Forn Mónica ha sido y es todo un icono para El Poble Nou de Benitatxell.

Sí. Antes muchas mujeres amasaban en casa y venían a cocerlo al horno. Hornos eléctricos no había y encender el horno de leña era muy costoso. De esto no se sacaba dinero, era un servicio que hacíamos para el pueblo.

¿Por qué dejáis la panadería?

Ha sido un negocio rentable, pero mis hijos estaban ya cansados. Cuanta más fiesta, más trabajo. Mi nieto fue festero y mi hijo no pudo ni ir a la Presentación. Parece una tontería, pero no hay descanso. Se sacrifica mucho la vida familiar.

Fuiste el alma del horno durante cerca de 40 años. ¿Fue complicado despedirte cuando te jubilaste?

Uf... bastante. Yo me jubilé con 80 años. Con esto te lo digo todo. Pero notaba que el cuerpo ya no me acompañaba, que no podía. Volvía a casa después de 12 horas y estaba que no era persona.

¿Qué sentimiento tuviste el primer día que el horno ya no era tuyo?

Me lo tomé bastante bien. Al coger Xaro el negocio, una persona conocida y de confianza, las primeras semanas bajaba (yo vivo arriba del horno) y tenía la sensación de que todavía era mío. La continuación del nombre pienso que también ayudó a que fuera una transición menos traumática.

'I have always been a very determined woman. The day I thought about opening the bakery, on the following day I had everything ready'

Monica Garcia is one of those famous women of El Poble Nou de Benitatxell. She has been running the village bakery for more than 30 years. She and her husband Juan were an enterprising couple. They tried several projects until they found the right one. Thinking of their children's future, they opened Forn Mónica in 1986, and it wasn't until 2020, when she was 80 years old, that she handed it over. Now, at 83, she is still going strong and she is the president of the Association of Retired People and Pensioners.

Tell us a little about your professional and life trajectory.

My husband worked in the fields, but when the fields became unprofitable, he tried to start a stone quarry. Later, when my children were young, I had a clothes, shoe and newspaper shop on Mayor Street. As we had the space, which used to be an old oil mill, I set up the shop downstairs, and it was open for three or four years, but my children did not like being in the shop.

Later, when my children were older, 'Tío Moreno', who was retiring, told us that he wanted to transfer the village bakery.

You have always been an enterprising woman. First you had the shop and then the bakery. Where did this side of you come from?

I don't know where it comes from, but what I can say is that I have always been a very determined woman. The day I decided to open the bakery, on the following day I had everything ready. I asked my cousins to help me clean and in one day I had the bakery up and running. My children joke and tell me that I am no longer a captain, that I am now a lieutenant colonel. I've never stopped, wherever I've been asked to go I've been there, and I've never been afraid of work.

It was not very common in the 1970s for a

woman to run a business.

It wasn't, but that's how I was brought up. When I was growing up, my father was a man ahead of his time, he never clipped my wings. He was not a macho man. On the contrary, he always encouraged me to do things, like studying the piano, which used to be unusual for a woman.

The fact that I was determined and independent was also influenced to some extent by my mother's delicate state of health after a tragic accident. My parents were elderly. They had me at 46 or 47 years old. Before that, they had a child and in the Civil War he was killed by a bomb. They had a very bad time and that fact conditioned the whole family.

My little brother was 9 years old. One day, they were in Lluca's cottage and my brother found an iron. He kept it, and playing with his little cousin it exploded. They both died. I was born four or five years later.

How did you start Forn Mónica?

When my children were older, 'Tío Vicent el Moreno', who was retiring, told us that he wanted to transfer the town's bakery. So, my husband and I asked them if they were interested and we decided to go for that business. First we bought his place, which we rented with the option to buy. And as he al-

> We have almost always worked in a traditional way. They still make the bread every night and the 'empanadillas' are homemade.

ready had a clientele, we took his car and went around the town delivering bread. 'Tío Moreno' stayed the first year to teach us. He taught us how to make Easter cakes, which he made very well, and the 'pans beneïts' too.

When we saw that things were going well, after three years we decided to invest in the space we had and we started to renovate the oil mill, which is where the bakery is today. At that time, I still had the shop and I combined the two things.

Then we hired a baker from Teulada who was very good and he came to teach my children. They would make the bread, monas, cocas, etc. And I was in charge of being behind the counter and running the business a bit. A woman called Anitín also came to make cakes. The first year, around March, they asked me to make four communion cakes and I asked her to

help me. She left it and then Maite joined me.

How has this traditional profession changed with the passage of time and modernisation?

We have almost always worked in a traditional way. They still make the bread every night and the 'empanadillas' are homemade. I've always made them the same way: with peas, spinach... you boil them, put a little garlic in them, fix them up a bit and give them a touch of flavour.

Nowadays, with the competition, where almost everything is artificial and ultra-processed, you have to differentiate yourself by offering quality. If you don't make a good product, there's nothing you can do.

Baking is a very demanding profession.

Very hard work. My children used to

call Holy Week 'What a Holy Week'. Monas (Buns), the more you made, the more you sold. And when it wasn't the mona, it was the 'pa beneït', the 'cocas' or the Christmas 'pastissets'.

We have always had a lot of work. Not only did we supply El Poble Nou de Benitatxell, but we also made products for Dénia, Xàbia, Gata, etc. In fact, we had a second bakery in Dénia.

Forn Mónica has been and still is an icon for El Poble Nou de Benitatxell.

Yes, in the past, many women used to bake at home and come to bake in our ovens. There were no electric ovens and lighting the wood-burning oven was very expensive. There was no money to be made from this, it was a service we provided for the town.

Why did you leave the bakery?

It has been a profitable business, but my children were already tired. The more festivities, the more work. My grandson was a Festero and my son couldn't even go to the Presentation. It seems silly, but there is no rest. Family life is very much sacrificed.

You were the soul of the oven for nearly 40 years. Was it difficult to say goodbye when you retired?

Ugh... quite a lot. I retired when I was 80 years old. That tells you everything. But I felt that my body was no longer with me, that I couldn't do it. I would come home after 12 hours and I was not a person.

How did you feel the first day the bakery was no longer yours?

I took it quite well. When Xaro took over the business, a person I knew and trusted, the first few weeks I came down (I live upstairs from the bakery) and I had the feeling that it was still mine. The continuation of the name I think also helped to make it a less traumatic transition.

You retired, but you haven't stopped. Since then you have been president of the Pensioners' and Retired People's Association. What is it like to hold this position?

Before retiring, I was already on the Board of Directors of the association when Pepe was president. I was already familiar with the way it worked. When Pepe left, they offered me the presidency and I said I would accept if Teresita and Olimpia stayed with me. And now Pepe and Trini play an important role, they help me a lot. And so does the whole board. We all come together and help each other.

As every year, in October the association organises the Elderly People's Week. What have you prepared for this year?

From October 14th to 20th we have organised many activities for the Elderly People's Week. Snacks, performances, a trip, theatre, aperitif and dance, a colloquium and, of course, the fellowship meal. Later, in February, we have

the Valentine's Day lunch, and every Sunday if we can we have ball and live music at the Social Centre.

The Pensioners and Retired People's Association is an open and welcoming group. How can one become a member?

We always try to integrate new people. We have recently been joined by Pam's Dance Fitness Ladies dance group, who offer dance classes through the association. Anyone who would like to join the Pensioners and Retired People's Association can contact me, any member or the Council.

"Ich war schon immer eine sehr entschlossene Frau. An dem Tag, an dem ich daran dachte, den Ofen zu öffnen, hatte ich am nächsten Tag alles fertig"

Mónica Garcia ist eine dieser berühmten Frauen in El Poble Nou de Benitatxell. Seit mehr als 30 Jahren führt sie die Dorfbäckerei. Sie und ihr Mann Juan waren ein unternehmungslustiges Paar. Sie probierten mehrere Projekte aus, bis sie den Schlüssel fanden. Mit dem Gedanken an die Zukunft ihrer Kinder eröffneten sie 1986 Forn Mónica, eine Bäckerei, die sie erst 2020, im Alter von 80 Jahren, übergab. Heute, mit 83 Jahren, ist sie immer noch aktiv und Vorsitzende der Vereinigung der Rentner und Pensionäre.

Erzählen Sie uns ein wenig über Ihren beruflichen Werdegang und Ihr Leben.

Mein Mann hat auf dem Feld gearbeitet, aber als die Felder unrentabel wurden, hat er versucht, einen Steinbruch zu eröffnen. Später, als meine Kinder noch klein waren, hatte ich ein Geschäft für Kleidung, Schuhe und Zeitungen in der Calle Mayor. Da wir die Räumlichkeiten einer alten Ölmühle besaßen, richtete ich den Laden im Erdgeschoss ein, und er war drei oder vier Jahre lang geöffnet, aber meine Kinder waren nicht gerne im Laden.

Später, als meine Kinder älter waren, teilte uns "Tío Moreno", der in den Ruhestand ging, mit, dass er den Ofen des Dorfes übergeben wollte.

Sie waren schon immer eine unternehmungslustige Frau. Zuerst hatten Sie den Laden und dann den Ofen. Wie kamen Sie zu dieser Seite des Geschäfts?

Ich weiß nicht, woher das kommt, aber was ich sagen kann, ist, dass ich schon immer eine sehr entschlossene Frau gewesen bin. An dem Tag, an dem ich beschloss, den Ofen zu eröffnen, hatte ich am nächsten Tag alles vorbereitet. Ich habe meine Cousins gebeten, mir beim Putzen zu helfen, und an einem Tag war der Ofen fertig. Meine Kinder scherzen und sagen mir, dass ich kein Kapitän mehr bin, sondern ein Oberstleutnant. Ich habe nie aufgehört zu arbeiten, ich bin überall hingegangen, wohin man mich gebeten hat, und ich habe nie Angst vor der Arbeit gehabt.

> **Wir haben fast immer auf traditionelle Art und Weise gearbeitet. Das Brot wird immer noch jeden Abend gebacken und die Pasteten sind hausgemacht.**

In den 1970er Jahren war es nicht sehr üblich, dass eine Frau ein Unternehmen leitete.

Das war es nicht, aber so wurde ich erzogen. Als ich klein war, war mein Vater ein Mann, der seiner Zeit voraus war, er hat mir nie die Flügel gestutzt. Er war nicht sexistisch. Im Gegenteil, er hat mich immer ermutigt, Dinge zu tun, zum Beispiel Klavier zu lernen, was früher für eine Frau selten war.

Dass ich zielstrebig und unabhängig war, lag auch daran, dass der Gesundheitszustand meiner Mutter nach einem tragischen Unfall sehr schlecht war. Meine Eltern waren älter. Sie bekamen mich im Alter von 46 oder 47 Jahren. Davor hatten sie ein Kind, das im Bürgerkrieg durch eine Bombe getötet wurde. Sie hatten eine sehr schlimme Zeit, und diese Tatsache hat die ganze Familie geprägt.

Mein kleiner Bruder war 9 Jahre alt. Eines Tages waren sie in Lluca's kleinem Haus und mein Bruder fand ein Bügeleisen. Er legte es weg, und beim Spielen mit seinem kleinen Cousin explodierte es. Sie starben beide. Ich wurde vier oder fünf Jahre später geboren.

Wie haben Sie Forn Mónica gegründet?

Als meine Kinder älter waren, erzählte uns "Onkel Vicent el Moreno", der in den Ruhestand ging, dass er den Dorf-ofen übergeben wollte. Also fragten mein Mann und ich sie, ob sie Interesse hätten, und wir beschlossen, dieses Geschäft zu übernehmen. Zunächst kauften wir seine Räumlichkeiten, die wir mit der Option auf Kauf mieteten. Und da er bereits einen Kundenstamm hatte, nahmen wir sein Auto und fuhren durch das Dorf, um Brot auszuliefern. "Tío Moreno" blieb das erste Jahr, um uns zu unterrichten. Er brachte uns bei, wie man Osterkuchen backt, was ihm sehr gut gelang, und auch die "pans beneits".

Als wir sahen, dass es gut lief, beschlossen wir nach drei Jahren, in die Räumlichkeiten zu investieren, die wir hatten, und wir begannen, die Ölmühle zu renovieren, in der sich heute der Ofen befindet. Damals hatte ich noch den Laden, und ich habe die beiden Dinge zusammengelegt.

Dann stellten wir einen Bäcker aus Teu-

lada ein, der sehr gut war, und er kam, um meine Kinder zu unterrichten. Sie machten das Brot, die Monas, Cocas usw. Und ich war dafür zuständig, hinter der Theke zu stehen und das Geschäft ein wenig zu führen. Eine Frau namens Anitín kam auch, um Kuchen zu backen. Im ersten Jahr, etwa im März, bat man mich, vier Kommunionkuchen zu backen, und ich bat sie, mir zu helfen. Und dann kam Maite dazu.

Wie hat sich dieses traditionelle Handwerk im Laufe der Zeit und mit der Modernisierung verändert?

Wir haben fast immer auf traditionelle Art und Weise gearbeitet. Das Brot wird immer noch jeden Abend gebacken und die Pasteten sind hausgemacht. Ich habe sie immer auf die gleiche Weise zubereitet: mit Erbsen, Spinat... man kocht sie, gibt ein wenig Knoblauch dazu, peppt sie ein wenig auf und gibt ihnen einen Hauch von Geschmack.

In der heutigen Zeit, in der fast alles künstlich und ultra-verarbeitet ist, muss man sich von der Konkurrenz abheben, indem man Qualität bietet.

Wenn man kein gutes Produkt herstellt, kann man nichts machen.

Bäcker ist ein sehr anspruchsvoller Beruf.

Man muss viel opfern. Meine Kinder nannten die Semana Santa immer Semana (Karwoche). Je mehr Monas man gemacht hat, desto mehr hat man verkauft. Und wenn es nicht die Monas waren, dann waren es die "pa beneit", die "cocas" oder die "pastissets" zu Weihnachten.

Wir hatten immer sehr viel Arbeit. Wir haben nicht nur El Poble Nou de Benitatxell beliefert, sondern auch Produkte für Dénia, Xàbia, Gata, usw. hergestellt. In Dénia hatten wir sogar eine zweite Bäckerei.

Forn Mónica war und ist eine Ikone für El Poble Nou de Benitatxell.

Ja, früher haben viele Frauen zu Hause gebacken und sind zum Backen in den Ofen gekommen. Es gab keine elektrischen Öfen und das Anzünden des Holzofens war sehr teuer. Wir haben kein Geld damit verdient, es war ein Service, den wir für das Dorf getan haben.

Warum haben Sie die Bäckerei aufgegeben?

Es war ein einträgliches Geschäft, aber meine Kinder hatten es satt. Je mehr Feste, desto mehr Arbeit. Mein Enkel war ein "festero" und mein Sohn konnte nicht einmal zur Präsentation gehen. Es scheint albern, aber es gibt keine Ruhe. Das Familienleben wird oft geopfert.

Sie waren fast 40 Jahre lang die Seele des Ofens. Fiel Ihnen der Abschied schwer, als Sie in den Ruhestand gingen?

Puh... ziemlich schwer. Ich bin im Alter von 80 Jahren in den Ruhestand gegangen. Das sagt doch alles. Aber ich hatte das Gefühl, dass mein Körper nicht mehr bei mir war, dass ich es nicht mehr konnte. Wenn ich nach 12 Stunden nach Hause kam, war ich kein Mensch mehr.

Wie haben Sie sich an dem Tag gefühlt, an dem der Ofen nicht mehr Ihnen gehörte?

Ich habe es ganz gut verkraftet. Als Xaro, eine Person, die ich kannte und der ich vertraute, das Geschäft übernahm, ging ich in den ersten Wochen nach unten (ich

wohne über dem Ofen) und hatte das Gefühl, dass er immer noch mir gehörte. Die Weiterführung des Namens hat, glaube ich, auch dazu beigetragen, dass der Übergang weniger traumatisch war.

Sie sind in den Ruhestand gegangen, aber Sie haben nicht aufgehört. Seitdem sind Sie Vorsitzende des Verbands der Rentner und Pensionäre. Wie ist es, dieses Amt zu bekleiden?

Bevor ich in den Ruhestand ging, war ich bereits im Vorstand des Verbandes, als Pepe Vorsitzender war. Ich war also bereits mit der Arbeitsweise des Verbandes vertraut. Als Pepe ging, wurde mir die Präsidentschaft angeboten, und ich sagte zu, wenn Teresita und Olimpia bei mir blieben. Und jetzt spielen Pepe und Trini eine wichtige Rolle, sie helfen mir sehr. Und das gilt auch für den gesamten Vorstand. Wir gehen alle zusammen und helfen uns gegenseitig.

Wie jedes Jahr organisiert der Verein im Oktober die Semana del Mayor. Was haben Sie dieses Jahr vorbereitet?

Vom 14. bis 20. Oktober haben wir viele Aktivitäten für die Seniorenwoche organisiert. Imbisse, Aufführungen, ein Ausflug, Theater, Aperitif und Tanz, ein Kolloquium und natürlich das Essen der Bruderschaft. Später, im Februar, findet das Valentinstags Essen statt, und jeden Sonntag, wenn möglich, gibt es Tanz und Live-Musik im Centro Social.

Die Rentner- und Pensionärsvereinigung ist eine offene und aufgeschlossene Gruppe. Wie kann man Mitglied werden?

Wir versuchen immer, neue Leute zu integrieren. Vor kurzem ist die Tanzgruppe Pam's Dance Fitness Ladies zu uns gestoßen, die über den Verein Tanzkurse anbietet. Jeder, der der Rentner- und Pensionärsvereinigung beitreten möchte, kann sich an mich, ein beliebiges Mitglied oder das Rathaus wenden.

DESCOBREIX

El treball del plàstic al
Poble Nou de Benitatxell
o com recuperar la memòria oral i les
arrels d'un poble

Perquè no es perda este patrimoni immaterial, l'Ajuntament va fer una crida a la població. Així, pobleres i poblers que van ser participants del treball del plàstic en aquells temps es van reunir en una primera trobada participativa celebrada a la Biblioteca

El Poble Nou de Benitatxell mira al seu passat per a recordar un capítol molt important de la història del municipi: el treball del plàstic, una labor artesanal que durant els primers anys de la segona meitat del segle XX va crear una xicoteta indústria consistent a fer cistelles i bosses de plàstic que eren distribuïdes a les fàbriques, tallers o magatzems que hi havia al poble.

Perquè no es perda este patrimoni immaterial, l'Ajuntament va fer una crida a la població. Així, pobleres i poblers que van ser participants del treball del plàstic en aquells temps es van reunir en una primera trobada participativa celebrada a la Biblioteca el passat mes de juliol per a aportar informació, anècdotes, fotografies i material de treball.

Esta xicoteta indústria va suposar quasi una revolució en aquella xicoteta localitat dels anys 60 que encara no havia experimentat l'actual boom turístic i que, fins llavors, havia viscut de l'agricultura principalment.

Eren diverses les famílies que tenien fàbriques al Poble Nou. Teresa Devesa "Felip", germana de María Devesa "Felip", la propietària d'una de les fàbriques més importants,

encara recordava com trenar els fils de plàstic per a formar flors decoratives. I ho va demostrar in situ ajudada de les seues pròpies mans i algunes de les ferramentes de treball bàsiques.

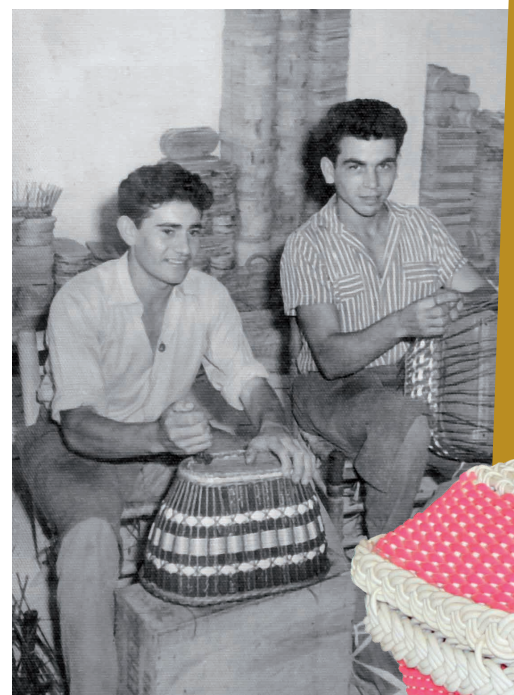
Amb el pas dels anys, el treball d'elaboració i muntatge es va traslladar en gran part als domicilis particulars i es va implantar el que es denomina "domestic system", "putting out system" o taller de treball en el domicili, una manera de treballar on l'empresari proporcionava les matèries primeres (plàstic, jonc, cordell de les anses, etc.) i que es caracteritzava per la flexibilitat horària que permetia compaginar les tasques domèstiques i/o agrícoles.

Es trobava fora de qualsevol reglamentació laboral i suposava l'increment d'hores diàries treballades, especialment per part de les dones, les quals van adquirir una

certa independència monetària en alguns casos traient-se un sobresou amb esta labor.

"Primer em van ensenyar i, després, quan en una setmana vaig guanyar les meues primeres 19 pessetes, me'n vaig anar a casa pensant-me que tenia mig milió", conta amb nostàlgia Rosa Colomer, qui, amb 15 anys, va ser una de les primeres treballadores del plàstic en la primera etapa d'esta indústria. Més jove era Isa Garrido, qui va experimentar ja les últimes primaveres del treball del plàstic. "Quan tenia 11 anys, eixia del col·legi, me'n anava a casa i feia els meus treballs per a guanyar-me 100 pessetes cada quinzena".

Tots eixos records i vivències es volen recopilar en un audiovisual en el qual ja està treballant el Consistori, a més de crear un fons documental perquè les generacions futures puguen conèixer part de les seues arrels a través de la memòria oral de les persones més majors.

El trabajo del plástico en El Poble Nou de Benitatxell o cómo recuperar la memoria oral y las raíces de un pueblo

El Poble Nou de Benitatxell mira a su pasado para recordar un capítulo muy importante de la historia del municipio: el trabajo del plástico, una labor artesanal que durante los primeros años de la segunda mitad del siglo XX creó una pequeña industria consistente en hacer cestas y bolsas de plástico que eran distribuidas en las fábricas, talleres o almacenes que había en el pueblo.

Para que no se pierda este patrimonio inmaterial, el Ayuntamiento hizo un llamamiento a la población. Así, pobleras y pobleros que fueron partícipes del trabajo del plástico en aquellos tiempos se reunieron en un primer encuentro participativo celebrado en la Biblioteca el pasado mes de julio para aportar información, anécdotas, fotografías y material de trabajo.

Esta pequeña industria supuso casi una revolución en aquella pequeña localidad de los años 60 que todavía no había experimentado el actual boom turístico y que, hasta entonces, había vivido de la agricultura principalmente.

Eran diversas las familias que tenían fábricas en El Poble Nou. Teresa Devesa "Felip", hermana de María Devesa "Felip", la dueña de una de las fábricas más importantes, todavía recordaba cómo trenzar los hilos de plástico para

formar flores decorativas. Y lo demostró in situ ayudada de sus propias manos y algunas de las herramientas de trabajo básicas.

Con el paso de los años, el trabajo de elaboración y montaje se trasladó en gran parte a los domicilios particulares y se implantó lo que se denomina "domestic system", "putting out system" o taller de trabajo en el domicilio, una manera de trabajar donde el empresario proporcionaba las materias primas (plástico, junco, cordel de las asas, etc.) y que se caracterizaba por la flexibilidad horaria que permitía compaginar las tareas domésticas y/o agrícolas.

Se encontraba fuera de cualquier reglamentación laboral y suponía el incremento de horas diarias trabajadas, especialmente por parte de las mujeres, quienes adquirieron cierta independencia monetaria en algunos casos sacándose un sobresueldo con esta labor.

"Primero me enseñaron y, después, cuando en una semana gané mis primeras 19 pesetas, me fui a casa pensándome que tenía medio millón", cuenta con nostalgia Rosa Colomer, quien, con 15 años, fue una de las primeras trabajadoras del plástico en la primera etapa de esta industria. Más joven era Isa Garrido, quien experimentó ya los últimos coletazos del trabajo del plástico. "Cuando tenía 11 años,

salía del colegio, me iba a casa y hacía mis trabajos para ganarme 100 pesetas cada quincena".

Todos esos recuerdos y vivencias se quieren recopilar en un audiovisual en el que ya está trabajando el Consistorio, además de crear un fondo documental para que las generaciones futuras puedan conocer parte de sus raíces a través de la memoria oral de las personas más mayores.

Para que no se pierda este patrimonio inmaterial, el Ayuntamiento hizo un llamamiento a la población. Así, pobleras y pobleros que fueron partícipes del trabajo del plástico en aquellos tiempos se reunieron en un primer encuentro participativo celebrado en la Biblioteca

Working with plastic in El Poble Nou de Benitatxell or how to revitalise the oral memory and roots of a village

El Poble Nou de Benitatxell looks back to its past to remember a very important chapter in the history of the municipality: plastic processing, a craft that in the early years of the second half of the 20th century gave rise to a small industry consisting of the manufacture of plastic baskets and bags that were distributed in the town's factories, workshops and warehouses.

To ensure that this intangible heritage was not lost, the town council turned to the local population. So last July, villagers who worked in plastics processing at the time gathered for a first participatory meeting in the library to provide information, anecdotes, photos and working material.

In the 1960s, this small industry was almost a revolution in the small town, which had not yet experienced the tourism boom of today and which until then had lived mainly from agriculture.

Several families had workshops or factories in Poble Nou. Teresa Devesa 'Felip', the sister of María Devesa 'Felip', owner of one of the most important factories, still knew how to weave plastic threads into decorative flowers. And she proved it on the spot with the help of her own hands and some basic working tools.

To ensure that this intangible heritage was not lost, the town council turned to the local population. So last July, villagers who worked in plastics processing at the time gathered for a first participatory meeting in the library

Over the years, the processing and assembly work was largely transferred to private households, to so-called 'home workshops', a way of working in which the employer provided the raw materials (plastic, reeds, yarn for the handles, etc.) and which was characterised by flexible working hours that made it possible to combine domestic and/or agricultural tasks.

This was not at all in line with labour regulations, and meant an

increase in daily working hours, especially for the women, who gained a degree of financial independence and in some cases earned an additional salary.

'At first they taught me, and then when I earned my first 19 pesetas in a week, I went home thinking I had half a million,' says Rosa Colomer, who at the age of 15 was one of the first female plastics workers in the first phase of this industry. Isa Garrido, who experienced the last phase of plastics labour, was younger. 'When I was 11 years old, I left school, went home and worked to earn 100 pesetas every fortnight'.

All these memories and experiences will be summarised in an audiovisual presentation, which the town hall is already working on, as well as in a documentary collection so that future generations can get to know part of their roots through the oral memories of older people.

Arbeiten mit Kunststoff in El Poble Nou de Benitatxell oder wie man das mündliche Gedächtnis und die Wurzeln eines Dorfes wiederbelebt

El Poble Nou de Benitatxell blickt auf seine Vergangenheit zurück, um sich an ein sehr wichtiges Kapitel in der Geschichte der Gemeinde zu erinnern: die Kunststoffverarbeitung, ein Handwerk, das in den ersten Jahren der zweiten Hälfte des 20. Jahrhunderts eine kleine Industrie hervorgebracht hat, die aus der Herstellung von Kunststoffkörben und -taschen bestand, die in den Fabriken, Werkstätten und Lagerhäusern der Stadt vertrieben wurden.

Um sicherzustellen, dass dieses immaterielle Erbe nicht verloren geht, wandte sich der Stadtrat an die Bevölkerung. So versammelten sich die Dorfbewohner, die damals in der Kunststoffverarbeitung tätig waren, im Juli letzten Jahres zu einem ersten partizipativen Treffen in der Bibliothek, um Informationen, Anekdoten, Fotos und Arbeitsmaterial zu liefern.

Diese kleine Industrie war in den 1960er Jahren fast eine Revolution in dem kleinen Ort, der noch nicht den heutigen Tourismusboom erlebt hatte und der bis dahin hauptsächlich von der Landwirtschaft lebte.

Mehrere Familien hatten in Poble Nou Werkstätten oder Fabriken. Teresa Devesa "Felip", die Schwester von María Devesa "Felip", Besitzerin einer der wichtigsten

Fabriken, wusste noch, wie man Plastikfäden zu dekorativen Blumen flechtet. Und sie bewies es an Ort und Stelle mit Hilfe ihrer eigenen Hände und einiger grundlegender Arbeitswerkzeuge.

Im Laufe der Jahre wurden die Verarbeitungs- und Montagearbeiten größtenteils in Privathaushalte verlagert, in so genannte "Heimwerkstätten", eine Arbeitsweise, bei der der Arbeitgeber die Rohstoffe (Kunststoff, Schilfrohr, Garn für die Griffe usw.) zur Verfügung stellte und die sich durch flexible Arbeitszeiten auszeichnete, die es ermöglichten, häusliche und/oder landwirtschaftliche Aufgaben zu kombinieren.

Das entsprach keineswegs den arbeitsrechtlichen Vorschriften, und bedeutete eine Erhöhung der täglichen Arbeitszeit, insbesondere für die Frauen, die dadurch eine gewisse finanzielle Unabhängigkeit erlangten und in einigen Fällen ein zusätzliches Gehalt verdienten.

"Zuerst haben sie mich unterrichtet, und als ich dann meine ersten 19 Peseten in einer Woche verdiente, ging ich nach Hause und dachte, ich hätte eine halbe Million", sagt Rosa Colomer, die mit 15 Jahren eine der ersten Kunststoffarbeiterinnen in der ersten Phase dieser Industrie war. Jünger war Isa Garri-

do, die die letzte Phase der Kunststoffarbeit miterlebte. "Als ich 11 Jahre alt war, verließ ich die Schule, ging nach Hause und arbeitete, um alle vierzehn Tage 100 Peseten zu verdienen".

All diese Erinnerungen und Erlebnisse sollen in einer audiovisuellen Präsentation zusammengefasst werden, an der der Stadtrat bereits arbeitet, sowie in einer dokumentarischen Sammlung, damit künftige Generationen einen Teil ihrer Wurzeln durch die mündlichen Erinnerungen älterer Menschen kennenlernen können.

Um sicherzustellen, dass dieses immaterielle Erbe nicht verloren geht, wandte sich der Stadtrat an die Bevölkerung. So versammelten sich die Dorfbewohner, die damals in der Kunststoffverarbeitung tätig waren

FOTONOTÍCIES

ESPECIAL FESTES

▲ Benitatxell viu amb intensitat les Festes en honor a Santa Maria Magdalena 2024.
Benitatxell lives the Fiestas in honour of Santa María Magdalena 2024 with intensity

◀ Els festers del 2025 es presenten en societat.
The festeros for the year 2025 are presented in society.

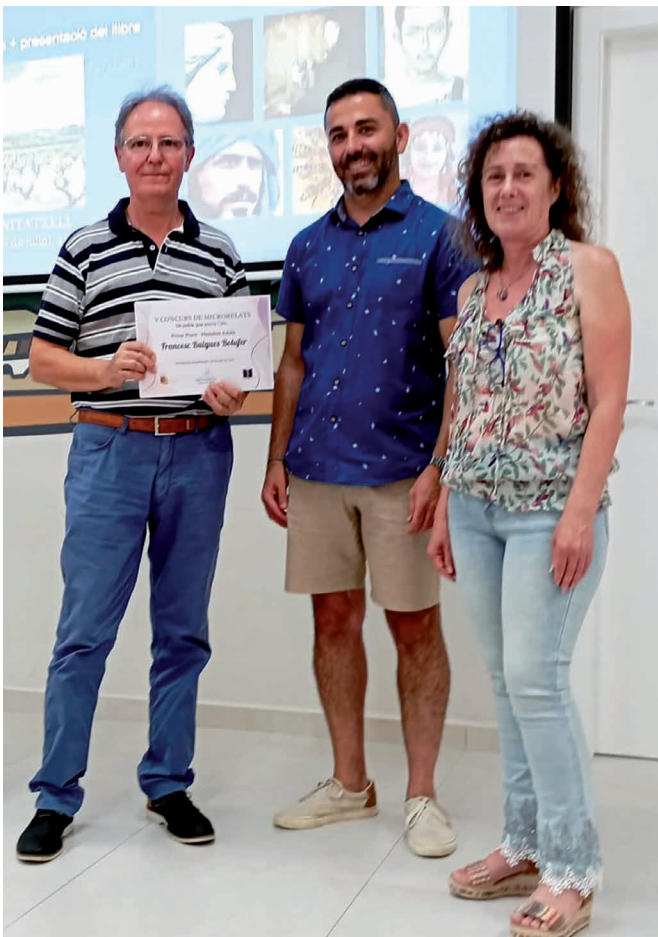

▲ El Poble Nou de Benitatxell inaugura a la Marina Alta l'exposició 'Marinant Estellés' de la MACMA. *El Poble Nou de Benitatxell opens the exhibition 'Marinant Estellés' by MACMA in the Marina Alta.*

▲ 'Ho recordava la més vella del poble', la iniciativa de Clásicas y Modernas per a recuperar la memòria oral de les dones.

'Lo recordaba la más vieja del pueblo' (The oldest woman in the village remembered). The Clásicas y Modernas initiative to recover the oral memory of women.

▲ Els guanyadors de la modalitat d'adults del V Concurs de Microrelats 'Un poble que escriu i viu', Francesc Buïgues i Isabel Buïgues.

The winners of the adult category of the 5th 'Un poble que escriu i viu' (A town that writes and lives) micro-story competition, Francesc Buïgues and Isabel Buïgues.

**¿QUÉ PUEDES LLEVAR
al ecoparque móvil?**

◀ Recordatori: l'Ecomòbil del Consorci Mare fa parada a Benitatxell tots els dijous, de 14.30 a 17.30h, en el pàrquing del Mercat. *Reminder: the Ecomòbil of the Consorci Mare stops in Benitatxell every Thursday, from 2:30 pm to 5:30 pm, in the car park of the Market.*

◀ Operaris i tècnics de Poble Net, SVS i voluntaris participen un any més en la neteja de la cala dels Testos. *Operators and technicians from Poble Net, SVS and volunteers participate once again in the cleaning of the Testos Cove.*

▲ Benitatxell repoblarà terrenys forestals amb carrasques, oliveres i garroferes i eliminarà els pins secs per la falta de pluges. *Benitatxell will repopulate forest land with holm oaks, olive and carob trees and remove pine trees that have dried out due to lack of rainfall.*

▲ Benitatxell adverteix de l'alta presència de tovallolletes de vàter que produeixen embussos en la xarxa de clavegueram. *Benitatxell warns of the high presence of toilet towels in toilets, which cause blockages in the sewage system.*

EL POBLE PARLA

Conèixer, estimar i preservar les senyes d'identitat i pertinença a un territori

"Benitatxell, a l'estiu, Riurau Riu" ha estat la darre-
ra oferta educativa i lúdica estival organitzada per
l'Ajuntament del Poble Nou de Benitatxell i gestiona-
da per Reinventa't, projectes educatius. Un projecte
pedagògic, idea original d'Adrià Llobell, que ha posat
en valor el nostre patrimoni paisatgístic, arquitectò-
nic, gastronòmic i cultural. Una iniciativa adreçada a
la població infantil que ha pretès crear consciència
de la importància de mantenir viva la cultura popular
i tradicional de la Marina Alta. Conèixer allò que ens
fa únics i singulars, que tantes alegries donà i que ha
estat la manera de viure dels nostres avantpassats ha
estat l'objectiu general.

"Qui té pansa, té dansa"

De manera viva i alegre, els més menuts i menudes
han après la nostra particular història. Han cuinat tra-
dicions (coques, pebrera en salmorra, rotllos d'anís,
caspellets...), entonat "Mare, que el riurau es crema",
ballat la "Dansa de llauradors", jugat a "Gallineta cega",
llegit sota l'ombra de la garrofera "El secret de la pansa",

passejat pels camins empedregats del terme muni-
cipal per a visitar distints riuraus, bancals de ceps i
els seus marges de pedra seca; tastat la dolçoreta del
món -la pansa- i altres fruits de temporada (figues,
ràim de moscatell, mores...) i herbes mengívoles, be-
gut en botija, visitat el Museu Arqueològic i Etnogrà-
fic Municipal Soler Blasco de Xàbia i participat en "La
festa de l'Escaldà" de Jesús Pobre.

A més, compartiren experiència amb Isabel Martí, mes-
tra del Grup de Danses Morro Falquí del Poble Nou de
Benitatxell, Empar Ferrer, periodista i escriptora poble-
ra, Toni Català, director de l'Escola de Música, i Maria
Roselló, guia i intèrpret ambiental d'Endèmica Natura.

Els ulls del riurau es tanquen i les fulles groguen-
ques del cep anuncien l'arribada de la tardor, però
sempre quedarà en la seua memòria els records i els
aprenentatges d'un estiu encisador, d'unes vacan-
ces a l'antiga. ◀

Conocer, estimar y preservar las señas de identidad y pertenencia a un territorio

“Benitatxell, a l’estiu, Riurau Riu” ha sido la última oferta educativa y lúdica estival organizada por el Ayuntamiento de El Poble Nou de Benitatxell y gestionada por Reinventa’t, projectes educatius. Un proyecto pedagógico, idea original de Adrià Llobell, que ha puesto en valor nuestro patrimonio paisajístico, arquitectónico, gastronómico y cultural. Una iniciativa dirigida a la población infantil que ha pretendido crear conciencia de la importancia de mantener viva la cultura popular y tradicional de la Marina Alta. Conocer aquello que nos hace únicos y singulares, que tantas alegrías dio y que ha sido la manera de vivir de nuestros antepasados ha sido el objetivo general.

“Quien tiene pasa, tiene danza”

De manera viva y alegre, los más pequeños y pequeñas han aprendido nuestra particular historia. Han cocinado tradiciones (cocas, pimiento en salmuera, rollos de anís, “caspellets...”), entonado “Mare, que el riurau es crema”, bailado la “Dansa de llauradors”, jugado a “Gallinita ciega”, leído bajo la sombra del algarrobo “El secret de la pansa”, paseado por los

caminos empedrados del término municipal para visitar distintos riurau, bancales de vides y sus muros de piedra seca; probado la dulzor del mundo -la pasa- y otros frutos de temporada (higos, uva de moscatel,

moras...) y hierbas comestibles, bebido en botija, visitado el Museo Arqueológico y Etnográfico Municipal Soler Blasco de Xàbia y participado en "La festa de l'Escaldà" de Jesús Pobre.

Además, compartieron experiencia con Isabel Martí, maestra del Grup de Danses Morro Falquí del Poble Nou de Benitatxell, Empar Ferrer, periodista y escritora poblera, Toni Català, director de la Escuela de Música, y Maria Roselló, guía e intérprete ambiental de Endèmica Natura.

Los ojos del riurau se cierran y las hojas amarillentas de la cepa anuncian la llegada del otoño, pero siempre quedará en su memoria los recuerdos y los aprendizajes de un verano encantador, de unas vacaciones a la antigua. ◀

To know, appreciate and preserve the signs of identity and belonging to a territory

"Benitatxell, a l'estiu, Riurau Riu" has been the last summer educational and recreational offer organized by the City Council of El Poble Nou de Benitatxell and managed by Reinventa't, projectes educatius. An educational project, original idea of Adrià Llobell, which has put in

value our landscape, architectural, gastronomic and cultural heritage. An initiative aimed at children that has sought to raise awareness of the importance of keeping alive the popular and traditional culture of the Marina Alta. Knowing what makes us unique and singular, that gave so much joy and that has been the way of life of our ancestors has been the overall objective.

"Who has raisins, has dance"

In a lively and joyful way, the little ones have learned our particular history. They have cooked traditions (cocas, peppers in brine, aniseed rolls, "caspellets"), sang "Mare, que el riurau es crema", danced the "Dansa de llauradors", played "Gallinita ciega", read under the shade of the carob tree "El secret de la pansa", walked along the cobbled paths of the municipality to visit different riurau, terraces of vines and their dry stone margins; tasted the sweetness of the world - the raisin - and other seasonal fruits (figs, muscatel grapes, blackberries...) and edible herbs, drank in botija, visited the Soler Blasco Municipal Archaeological and Ethnographic Museum of Xàbia and participated in "La festa de l'Escaldà" of Jesús Pobre.

They also shared their experience with Isabel Martí, teacher of the Grup de Danses Morro Falquí of Poble Nou de Benitatxell, Empar Ferrer, journalist and writer from Poble Nou de Benitatxell, Toni Català, director of the School of Music, and Maria Roselló, guide and environmental interpreter of Endèmica Natura.

The eyes of the riurau close and the yellowing leaves of the vine announce the arrival of autumn, but the memories and lessons learned from an enchanting summer, an old-fashioned vacation, will always remain in their memory. ◀

Die Zeichen der Identität und Zugehörigkeit zu einem Gebiet kennen, schätzen und bewahren

Benitatxell, a l'estiu, Riurau Riu war das jüngste Bildungs- und Freizeitangebot im Sommer, das von der Gemeindeverwaltung von El Poble Nou de Benitatxell organisiert und von *Reinventat*, *Projectes Educatius*, geleitet wurde. Ein von Adrià Llobell ins Leben gerufenes Bildungsprojekt, das den Wert unseres landschaftlichen, architektonischen, gastronomischen und kulturellen Erbes hervorhebt. Eine Initiative, die sich an Kinder richtete, um das Bewusstsein dafür zu schärfen, wie wichtig es ist, die volkstümliche und traditionelle Kultur der Marina Alta am Leben zu erhalten. Das allgemeine Ziel war es, herauszufinden, was uns einzigartig macht, was uns so viel Freude bereitet hat und wie unsere Vorfahren gelebt haben.

Wer Sultaninen hat, der tanzt

Auf lebendige und fröhliche Weise lernten die Kinder unsere besondere Geschichte kennen. Sie haben Traditionen gekocht (Cocas, Paprika in Salzlake, Anisröllchen, Caspellets...), sangen, Mare, que el riurau es crema, tanzten die, Dansa de llauradors, spielten, Gallinita ciega, lasen im Schatten des Johannisbrotbaums, El secret de la pansa', spazierten über die gepflasterten Wege der Gemeinde,

um verschiedene Riurau, Weinterrassen und ihre trockenen Steinränder zu besuchen; kosteten die Süße der Welt - die Sultanine - und andere Früchte der Saison (Feigen, Muskatellertrauben, Brombeeren...) und essbare Kräuter, tranken Botija, besuchten das Archäologische und Ethnografische Museum Soler Blasco in Xàbia und nahmen an der, La festa de l'Escaldà' in Jesús Pobre teil.

Außerdem tauschten sie ihre Erfahrungen mit Isabel Martí, Lehrerin der Grup de Danses Morro Falquí aus Poble Nou de Benitatxell, Empar Ferrer, Journalist und Schriftsteller aus Poble Nou de Benitatxell, Toni Català, Leiter der Musikschule, und Maria Roselló, Umweltführerin und Dolmetscherin von Endèmica Natura, aus.

Die Augen des Riurau schließen sich und die vergilbenden Blätter der Weinrebe kündigen die Ankunft des Herbstes an, aber die Erinnerungen und Lektionen eines bezaubernden Sommers, eines altmodischen Urlaubs, werden immer in ihrem Gedächtnis bleiben. ◀

Dia de la Biblioteca 2024

**DIJOUS
24 D'OCTUBRE
17H**

CONTA CONTE EL JOC DE LISA

**ENTREGA DE PREMIS
XI CONCURS LA MASCOTA
DE LA BIBLIOTECA**

**DISSABTE
26 D'OCTUBRE
11:30H**

**ENTREGA DE CARNETS
ALS NOUNATS**

BEBECONTE ¿QUÉ ESCONDE?

BIBLIOTECA DEL POBLE NOU DE BENITATXELL

9 d'Octubre

EL POBLE NOU DE BENITATXELL 2024

8 D'OCTUBRE

C/ la Pau. Inauguració de l'exposició en commemoració dels '100 d'Estellés' en els balcons a càrrec de l'alumnat i l'AMPA del CEIP Santa Maria Magdalena.

20:00 h. Tardeo organitzat pels festers 2025 amb la Xaranga l'Electrika i, a les 23:00 h, actuació de DJ KIKO.BR fins les 2:00 h al carrer la Pau.

Hi haurà servei de menjar i beguda.

9 D'OCTUBRE. *Carrer la Pau.*

11:00 h. Jocs per als més menuts i menudes.

11:00 h. Tómbola 'Sempre toca' organitzada per l'Associació de Dones.

11:30 h. Cercavila de la Banda del Poble Nou.

12:15 h. Concert XV Aniversari de la Colla La Llebetjà amb l'espectacle '1238. Crònica d'un somni', amb la col·laboració del Cor Parroquial, el Grup de Danses Morro Falquí i metalls de la Banda del Poble Nou. *Plaça de les Pesqueres.*

14:00 h. Dinar popular de paella valenciana organitzat pels Festers 2025.

Venda de tiquets: divendres 27 de setembre, dimarts 1 i dijous 3 d'octubre, de 18:30 a 20:00 h. al casal fester. Preu tiquet: 12 €. Inclou una beguda, picaeta, plat d'arròs i dolços típics.

15:30 h. Ball amb Toni Català organitzat per l'Associació de Jubilats.

17:30 h. Bingo organitzat pels Festers 2025.

18:00 h. Berenar d'orxata i fartons organitzat pel Grup de Danses Morro Falquí.